

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ
ВАЗИРЛИГИ**

ГУЛИСТОН ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИ

ИНГЛИЗ ТИЛИ ВА АДАБИЁТИ КАФЕДРАСИ

“ТАСДИҚЛАЙМАН”

ГулДУ проректори

_____ Н.Р.Баракаев

« ____ » _____ 2017 й.

«ЁЗМА НУТҚ АМАЛИЁТИ ВА ЎҚИШ»

фани бўйича

ИШЧИ ЎҚУВ ДАСТУРИ

100000 – Гуманитар соҳа

110000 – Педагогика

5111400 – Хорижий тил ва адабиёти (Инглиз тили)

1 – Курс

1-2 – Семестр

Умумий ўқув соати – 126+126=248

Шу жумладан:

Амалиёт машғулотлари – 72+72=144

Мустақил таълим соати – 52+52=104

ГУЛИСТОН – 2017 й.

Фаннинг ишчи ўқув дастури намунавий ўқув дастури ва ўқув режасига мувофиқ ишлаб чиқилди.

Тузувчи: Ахмедов Р. – ГулДУ “Инглиз тили ва адабиёти”

кафедраси ўқитувчиси _____ (имзо)

Бозорова Л. – ГулДУ “Инглиз тили ва адабиёти”

кафедраси ўқитувчиси _____ (имзо)

Махкамова М. – ГулДУ “Инглиз тили ва адабиёти”

кафедраси ўқитувчиси _____ (имзо)

Рахмонова К. – ГулДУ “Инглиз тили ва адабиёти”

кафедраси ўқитувчиси _____ (имзо)

Тақризчи: Тожиев Х. – ГулДУ ф.ф.н., “Инглиз тили ва адабиёти”

кафедраси доценти _____ (имзо)

Фаннинг ишчи ўқув дастури “Инглиз тили ва адабиёти” кафедрасининг 2017 йил “___” _____ даги ___ - сонли мажлисида кўриб чиқилиб, факультет Илмий-услубий Кенгашида кўриб чиқиш учун тавсия қилинди.

Кафедра мудир

Ҳ. Уразбаев

Фаннинг ишчи ўқув дастури Чет тиллар факультети Илмий-услубий Кенгашининг 2017 йил “___” _____ даги “___” - сонли мажлисида тасдиқланди.

Факультет Илмий-услубий

Кенгаши раиси:

Э. Хамдамов

I. КИРИШ

1.1. Фаннинг предмети ва мазмуни

Мазкур фан лингвистик курс ҳисобланади ва тўрт йил давомида уч қисмга: ўқиш модули, ёзма нутқ амалиёти ва илмий ёзув модулига ажратилган ҳолда ўқитилади.

1.2. Фаннинг мақсад ва вазифалари

Мазкур фаннинг мақсади талабаларнинг В2-С1 даража талабига жавоб берувчи матнларни ўқиб, тушунишлари ва турли мавзуларга оид матнларни ёза олиш маҳоратига эга бўлишлари ва эгалланган ўқиш ва ёзиш кўникмаларини касбий ва илмий фаолиятда эркин қўллаш олишларини таъминлашдир.

Фаннинг асосий вазифаси умумэтироф этилган халқаро меъёрларга кўра талабаларнинг ўқиш ва ёзиш кўникмаларини С1 даражага етказиш, шунингдек, илмий тадқиқот иши ёзишнинг бошланғич малакасини шакллантириш ва такомиллаштиришдир.

Мазкур дастур бўйича таълим олган талаба:

- ўрганилаётган асосий чет тилини Умум Европа стандартларига кўра С1 даражада ўзлаштириши;
- ўрганилаётган чет тилида ўқиш ва ёзиш кўникмаларини эгаллаши;
- тушуниш ва муҳокама қилиш учун босқичма-босқич турли матн турлари билан ишлаш усулларини ўзлаштириши;
- матнни тушуниш мақсадида турли стратегияларни эгаллаши;
- ўз фикр ва мулоҳазаларини лингвистик курс мавзуларидан келиб чиққан ҳолда ёзма равишда аниқ ва мантиқий баён этиши;
- битирув малакавий ишини ёзиш, илмий ишни олиб бориш босқичлари, ёзиш услубларини тўғри қўллаш ва илмий матнни таҳрирлаш борасида етарли билим, кўникма ва малакаларга эга бўлиши лозим.

1.3. Фаннинг долзарблиги

Ўқиш ва ёзиш амалиёти фани талабаларга ўрганилаётган чет тилида ўқиш ва ёзиш маҳоратини ўргатишни назарда тутди. Мазкур фан доирасида талабалар Европа Кенгашининг “Чет тилини эгаллаш умумевропа компетенциялари: ўрганиш, ўқитиш ва баҳолаш” тўғрисидаги умумэтироф этилган халқаро меъёрлари (CEFR) га кўра В1 ва С1 даражага мос келадиган мавзуларга оид турли матн турларини ўқиб, мазмунини тушунишлари ва CEFR В2-С1 даражаси талабига жавоб берувчи турли матнларни ёзишни ўрганадилар. Шунингдек, 4 курс талабаларига битирув малакавий ишларини

ёзиш, илмий ишни бошлаш босқичлари, ёзиш услубларини тўғри қўллаш ва илмий матнни таҳрирлаш ўргатилади. Ушбу фан ўз таркибида уч модулни – “Ўқиш”, “Ёзма нутқ амалиёти” ва “Илмий ёзув” модулларини мужассамлаштирган.

1.4. Фаннинг ўқув режадаги бошқа фанлар билан ўзаро боғлиқлиги ва услубий жиҳатдан узвийлиги

Ўқиш ва ёзиш амалиёти фани мазкур таълим йўналишлари ўқув режасидаги бошқа умумкасбий ва ихтисослик фанлари билан ўзаро боғлиқ бўлиб, модуллар кетма-кетлиги ва мазмунига мос равишда 1-8 семестрлар давомида ўқитилади. Ушбу фан лингвистик курс ҳисобланади ва тўрт йил давомида уч қисмга: ўқиш модули, ёзма нутқ амалиёти ва илмий ёзув модулига ажратилган ҳолда ўқитилади. Ўқув режанинг хорижий тилни ўқитишда маданиятлараро мулоқотни шакллантириш, тил аспекти амалиёти, методика, мамлакатшуносликка оид курслари ва ўрганилаётган чет тилининг назарий курслари -умумий тилшунослик, стилистика ва матн таҳлили, назарий фонетика, қиёсий типология, назарий грамматика фанларидан зарурий билимларни эгаллашда ушбу фан модуллари бўйича ўзлаштирилган кўникма ва малакалар муҳим аҳамият касб этади.

1.5. Фаннинг илм-фан ва ишлаб чиқаришдаги ўрни

“Ўқиш ва ёзиш амалиёти” фани “Хорижий тил ва адабиёти” (тиллар бўйича), “Филология ва тилларни ўқитиш” (роман-герман филологияси) таълим йўналишларида асосий умумкасбий фан ҳисобланади. Олий таълим муассасасини ушбу таълим йўналишлари бўйича тамомлаган бакалаврлар Республикамиз узлуксиз таълим тизимида ўқитувчилик фаолияти билан шуғулланидилар. Шунингдек, хорижий қўшма корхоналар, халқаро ташкилотлар ва уларнинг республикамиздаги бўлимлари, элчихона ва консулликлар, сайёҳлик агентликлари, нашриёт ва таҳририятлар, нотариал идоралар, таржимонлик бюрolariда касбий фаолият олиб борадилар.

1.6. Фанни ўқитишдаги замонавий ахборот ва педагогик технологиялар ҳамда ўқув машғулотларини лойиҳалаш

Фанни ўқитишда шахсга йўналтирилган таълим методи ва чет тилини ўқитишга коммуникатив ёндашувдан максимал даражада фойдаланиш талаб этилади. Машғулотларда дарслик ва ўқув қўлланмалардан ташқари аутентик материаллар: аудио, видео, газета ва журналлар, интернет манбаларидан, интерактив усулларни қўллаган ҳолда ақлий хужум, кейс-стади, лойиҳалар тайёрлаш, ролли ўйин, дебатлар, презентация методларидан кенг фойдаланилади.

1.7. Дастурнинг ахборот-услубий таъминоти

Талабалар ўрганилаётган чет тилида мослаштирилмаган (соддалаштирилмаган) аутентик матнлар, шу жумладан, лингвистик курс мавзуларидан келиб чиққан холда танланган газета ва журнал мақолалари, оригинал хат, брошюра, эълон кабилар билан кўпроқ ишлашлари лозим. Бироқ ўқиш вазифалари талабаларнинг тил билиш даражасига кўра мослаштирилиши мумкин. Ушбу аутентик материалларни қидиришга, улар асосида вазифалар ишлаб чиқишга талабаларни ҳам жалб этиш мумкин. Ўқишга ёрдам бериш мақсадида матн бўйича қизиқарли, ҳаётий саволлар бериш, жоиз бўлса унда учрайдиган янги сўзлар маъносини ўргатиш, ўқиладиган матн мазмунига тааллуқли топшириқлар берилиши мақсадга мувофиқ.

Матнни ўқиш жараёнида бериладиган вазифа ва топшириқлар асосий ғояни топишга, маълум деталларни излашга ундаши лозим. Масалан, матнни ўқиб саволларга жавоб бериш, ёки матндан келиб чиқиб берилган жадвални тўлдириш, берилган гапларнинг тўғри/нотўғри эканлигини баҳолаш, гапларни керакли сўзлар билан тўлдириш каби вазифалар шулар жумласидандир. Матн ўқилгандан кейин бериладиган вазифалар талабаларни матнни ҳар томонлама муҳокама қилишга ундаши керак. Бундан ташқари талабалар ўз фикр мулоҳазаларини, ҳис- туйғуларини бир-бирларига билдира олишлари ва кўпчилик олдида эркин ифода қилишлари лозим.

Шунингдек, талабалар ўқиган бадий асарларини биргаликда муҳокама қилишлари ва қайси бадий асарларни ўқишни хоҳлашлари ва нима учун айнан шу асарни танлаганларини муҳокама қилишлари мумкин. Бадий ўқиш талабаларнинг зарурий ўқиш кўникмаларини ривожлантириб, уларнинг самарали ўқиш стратегияларига эга бўлган китобхонга айланишларига имкон яратади. Курс модуллари давомида талабалар яқка ҳолда, жуфтликда ва кичик гуруҳларда ишлайдилар. Ҳар бир ёзма иш 4 та босқичда ташкил этилади: ёзма иш режасини тузиш, дастлабки (хомаки) вариантини ёзиш ва ўқитувчидан ёки гуруҳдошидан тақриз олиш, таҳрир қилиш ва хатолар устида ишлаш, қайта ёзиш. Мулоқот учун ёзишга катта аҳамият берилган ҳолда дарслар қуйидаги вазифаларга асосланиши мумкин:

- турли интерактив методларга асосланган вазифалар;
- турли ёзма матнлар намуналарини таҳлил қилишга қаратилган машқлар;
- ёзиш жараёнида эътиборга олиниши керак жиҳатларни таҳлил қилиш.

II. АСОСИЙ ҚИСМ

2.1. Фандан ўтиладиган мавзулар ва улар бўйича машғулот турларига ажратилган соатларнинг тақсимоти

№	Машғулотлари мазмуни	Соатлар:				
		Жами:	Маъруза:	Семинар:	Амалий:	Мустақил таълим:
I - семестр						
Writing						
1	Introduction to the course.	2			2	
2	Technique to create meaningful sentences. Personal details. [A1, 2]	4			2	2
3	Rules of using capital letters and punctuation marks. [A1, 4]	2			2	
4	Writing simple notes and letters. [A1, 6]	4			2	2
5	Sentence structures. [A1, 8]	2			2	
6	Working with parts of the text. [A3, 7]	2			2	
7	Writing postcards and congratulations. [A1, 10]	4			2	2
8	Writing invitation cards. [A1, 12]	4			2	2
9	Types of sentences. [A3, 28]	2			2	
10	List of things to buy. [A3, 49]	4			2	2
11	Writing recipe. [A1, 14]	4			2	2
12	Writing ads. [A1, 16]	4			2	2
13	Writing personal letters. [A1, 18]	4			2	2
14	Writing CV. [A1, 20]	4			2	2
15	Writing diary. [A1, 22]	4			2	2
16	Writing informal e-letter. [A1, 24; И1]	4			2	2
17	Writing informal e-letter. [A1, 26; И2]	4			2	2
18	Sharing personal information. [A3, 89]	4			2	2
Reading						
1	Syllabus. Rating system of the course.	2			2	
2	Reading about people. [A1, 3; K4]	4			2	2
3	Reading horoscopes. [A1, 5; K4]	4			2	2
4	Stereotypes. [A3, 137; K4]	4			2	2
5	Reading booklet about Uzbekistan & other countries. [A1, 7; K4]	4			2	2
6	Reading brochure. [A1, 9; K4]	2			2	
7	Reading ads for tourists. [A1, 11; K4]	4			2	2
8	Reading encyclopedia articles. [A1, 13]	4			2	2
9	Reading the menu. [A1, 15]	4			2	2
10	Reading recipe. [A1, 17]	4			2	2
11	Working with short articles from newspaper. [A3,194; K4]	4			2	2
12	Basic techniques of reading. Scanning. [A3, 17; K2, 18; K4]	2			2	
13	Basic techniques of reading. Skimming. [A3, 23; K2, 73; K4]	2			2	
14	Practice. Reading texts. [K3, 10; K4]	4			2	2
15	Basic techniques of reading. Intensive reading. [A3, 25; K2, 99]	2			2	
16	Practice. Reading texts. [K3, 44; K4]	4			2	2

17	Secrets of healthy life. Reading articles. [A1, 19; K4]	4		2	2
18	Reading instructions and manuals. [A1, 21]	4		2	2
	Жами 1-семестр:	124		72	52

	II - семестр				
	Writing				
1	Peer-assessment and self-assessment in writing. [A3, 208]	4		2	2
2	Ways to check your writing. [A3, 211]	2		2	
3	Meaningful writing. Paragraph. [A2, 28]	2		2	
4	Parts of paragraph. Types of paragraphs. [A2, 30]	2		2	
5	Organizing paragraphs. [A2, 32]	2		2	
6	Descriptive paragraph. [A2, 34]	2		2	
7	Writing descriptive paragraph. [A2, 36]	4		2	2
8	Paragraphs to compare or contrast. [A2, 38]	2		2	
9	Writing comparative paragraph. [A2, 40]	4		2	2
10	Writing contrastive paragraph. [A2, 42]	4		2	2
11	Details in paragraph writing. [A2, 44]	2		2	
12	Transitional devices. [A2, 46]	2		2	
13	Test. Writing on a specific theme.	4		2	2
14	Writing simple poems. [A2, 48]	4		2	2
15	Writing simple stories. [A2, 50]	4		2	2
16	Writing virtual texts. [A2, 52; И3]	4		2	2
17	Writing e-messages. [A2, 54; И4]	4		2	2
18	Participating in online forum. [И5]	4		2	2
	Reading				
1	Reading fiction 1. Short stories. [K1, 14; K3, 56]	8		2	6
2	Discussing short story.	2		2	
3	Reading fiction 2. Novels. [K1, 95; K3, 107]	8		2	6
4	Discussing novel.	2		2	
5	Reading fiction 3. Drama. [K1, 240; K3, 203]	8		2	6
6	Discussing drama.	2		2	
7	Reading fiction 4. Poems. [K1, 312; K3, 266]	8		2	6
8	Discussing poems.	2		2	
9	Getting information about books and textbooks. [A2, 23; K2, 142]	2		2	
10	Rules of using dictionaries. [A2, 25]	4		2	2
11	Working with unknown text. [A2, 27; K4]	2		2	
12	Reading informative texts about countries. [A2, 29; K4]	4		2	2
13	Reading information about grants. [A2, 31]	2		2	
14	Reading internet texts. [A2, 33; И1]	4		2	2
15	Reading about sport events. [A2, 35; K4]	2		2	
16	Reading magazine articles on certain topic. [A2, 37; K4]	4		2	2
17	Technology and communication. [A2, 39; K4; И2]	2		2	
18	Revising.	2		2	
	Жами 2-семестр:	124		72	52

	Жами 1-2 семестр:	248		144	104
--	--------------------------	------------	--	------------	------------

2.2. Ўқув материаллари мазмуни

1 курс давомида ўқиш модули бўйича тавсия этиладиган мавзулар мазмуни:
Матн турлари (ўқиш учун соддароқ оригинал матнлар)

- таомномалар, рецептлар;
- жадваллар;
- кичик ҳикоялар;
- гороскоплар;
- шахсий хатлар;
- кундаликлар;
- инфор­мацион буклетлар, брошюралар (фильмлар, кўргазма ва ҳоказолар ҳақида),

сайёҳлик йўриқномалари;

- журнал мақолалари (машҳур шахслар билан суҳбатлар, гороскоплар);
- янгиликлар баёни;
- таниш мавзуларга оид қисқа газета мақолалари;
- шеърлар;
- интернет матнлари (блоглар);
- эълонлар (грантлар, саёҳат манзиллари ҳақида);
- қўлланмалар/инструкциялар (техник воситалар, асбоблар учун);
- қомусий мақолалар;

Ўқиш мақсадлари

- экстенсив ўқиш (бадий ўқиш)
- интенсив ўқиш (маълумот учун ўқиш)

Ўқиш стратегиялари

- асосий фикрларни англаш\билиш учун ўқиш;
- ғояни билиш учун ўқиш;
- махсус маълумотни олиш учун ўқиш;
- сўзларнинг контекстдаги маъносини топиш;
- диққат билан ўқиш;
- кўз югуртириб ўқиш;
- тез ўқиш

Ўқиш жараёнида учрайдиган муаммоларни аниқлаш ва уларни тузатиб бориш

- паст овозда ёки овоз чиқариб ўқиш;
- ҳижжалаб ўқиш;
- такроран ўқиш;
- юзаки ўқиш;
- луғатларга тез–тез мурожаат қилиш.

1 курс давомида ёзиш модули бўйича тавсия этиладиган мавзулар мазмуни:

- табриқномалар ва таклифномалар;
- шахсий маълумотномалар, анкета саволлари;
- содда хатлар, эслатмалар, қайдлар;

- воқеа-ҳодиса, одамлар ва предметлар тасвирига бағишланган хатлар, матнлар;
- e-mail, интернет форумларига хатлар;
- резюме ва таржимаи ҳол;
- кичик ҳикоялар;
- таом рецептлари;
- шахсий кундалик

Ёзма нутқни ривожлантиришнинг асосий омиллари

- ёзма ишни режалаштириш (кластер усулида, ақлий ҳужум ва х.);
- ёзма ишнинг мақсади ва кимга йўналтирилганлигини аниқлаш ва шунга қараб тегишли услубни танлаш маҳорати.

Грамматик тамойиллар

- гап тузиш (гапда сўз тартиби);
- гапда эга ва кесимнинг ўрни, мослашуви;
- гап турлари (оддий, қўшма гаплар);
- боғловчилар ва кириш сўзлари;
- сўз танлаш (расмий ва норасмий услубдаги сўзлар ва х.)
- пунктуация

Қисқа иншо (параграф) ёзиш босқичлари

- мос сарлавҳани танлаш;
- кириш қисмини ёзиш;
- иншонинг асосий ғоясини ифодалаш;
- далил ва исботларни баён этиш;
- ёзма ишда плагиатга (кўчирмакашликка) йўл қўймаслик

2.3. Лаборатория ишларини ташкил этиш бўйича кўрсатмалар

Фан бўйича лаборатория ишлари намунавий ўқув режада кўзда тутилмаган.

2.4. Курс ишини ташкил этиш бўйича услубий кўрсатмалар

Фан бўйича курс иши намунавий ўқув режада режалаштирилмаган.

2.5. Мустақил таълим

2.5.1. Мустақил таълимни ташкил этишнинг шакли ва мазмуни

Фан модуллари кесимида талабалар мустақил таълимини ташкил этиш мақсадида кафедра мутахассислари томонидан услубий кўрсатмалар ишлаб чиқилади. Уларда талабанинг мустақил ўқиб ўрганишини таъминловчи вазифа ва топшириқлар кўрсатиб ўтилади ва уларни бажариш учун аниқ кўрсатмалар мисоллар ёрдамида берилади. Тилни ўрганиш жараёнида талаба интерфаол усуллар воситасида мустақил таълим олишга рағбатлантирилади

ва мустақил фикрлаш талаб қилинади. Бунда ўқитувчи билим берувчи ва баҳоловчи сифатида эмас, балки фасилитатор (инглизча facilitate сўзидан олинган бўлиб, бирор бир жараённинг боришига яхши таъсир этувчи ва унга мос шарт-шароитлар яратиб берувчи) сифатида намоён бўлади. Талабадан фан бўйича мустақил ўрганган билимларини аудиторияда турли хил интерактив услублар орқали намоёниш қила олиши ва бошқаларга ўргата олиши талаб этилади.

2.5.2. Талабалар мустақил таълимнинг мазмуни ва ҳажми

Мустақил таълим мазмуни	Вақти	Ҳажми	Максимал балл
3-семестр			
Writing recipe.	1-6 ҳафта	1	5
Feedback on reading about celebrity.	7-9 ҳафта		5
Writing ads.	10-11 ҳафта		5
Writing CV.	12-13 ҳафта	1	5
Feedback on reading about countries.	14-15 ҳафта		5
Writing e-letter.	16-17 ҳафта		5
4-семестр			
Writing descriptive paragraph.	1-6 ҳафта	1	5
Feedback on short story reading.	7 ҳафта		5
Writing comparative paragraph.	8-12 ҳафта		5
Feedback on novel reading.	13 ҳафта	1	5
Feedback on poem reading.	14-16 ҳафта		5
Writing in online forum.	17 ҳафта		5
Жами:	12	4	5

IV. БАҲОЛАШ ТИЗИМИ

4.1. “Ёзма нутқ амалиёти ва ўқиш” фанидан талабалар билимини баҳолаш мезони

1. Жорий назорат. 1.1. Ўқилган ва ёзган материалларни ўз ичига олган матнлар портфели / портфолио ва уларга ёзилган хулосалар (нимани ўқидингиз, ўқиганларингиз ёқдимми ёки ёқмадимми, нима учун, сеvimли муаллиф автобиографияси), ҳар бирига максимал 5 баҳо. 1.2. Ўқилган материаллар бўйича суҳбат, икки марта, ҳар бирига максимал 5 баҳо.

2. Оралиқ назорат. Оралиқ назорат семестр мобайнида икки марта ўтказилади. Ҳар бир оралиқ назорат 3-та саволдан иборат, ва ҳар бир савол учун талабага максимал 5 баҳо берилади, ёзма шаклида ҳамма саволарга жавоб берса, талаба 5 баҳо олади. Ҳар бир саволга берилган жавобдаги мазкур фан бўйича битта хато -1га тенг. ОН олишда талабалардан асосан мустақил иш топшириқларига жавоблари сўралади. Мустақил иш сифатида ОНга белгиланган мавзулар бўйича муаммоли топшириқлар берилади (матн таҳлили). Машғулотлар давомида талабаларга модулга мансуб 6-та мавзу берилади. Талабалар ушбу мавзуларни таҳлил қилган ҳолда уларга доклад (оғзаки шаклда) ёки реферат (ёзма шаклда) тайёрлаш лозим. Ҳар бир муаммоли вазият учун максимал 5 баҳо қўйилади.

3. Яқуний назорат. Яқуний назорат 3-та топшириқларидан иборат бўлиши мумкин. Яқуний назоратга максимал 5 баҳо қўйилиши мумкин.

Баҳо	Мезон
5 (Аъло)	Турли жанрдаги ёзма матнларни, жумладан таклифнома, таржимаи ҳол, шахсий ва расмий хатларни ва аризалар тўғри ёзиш; эшитган, кўрган ва ўқиган мавзуси асосида қисқа иншолар ёза олиш; гапларни грамматик жиҳатдан тўғри тузиш; жумлаларни бир-бирига боғлаш учун ишлатиладиган боғловчилар, кириш сўзларидан тўғри фойдаланиш; иншонинг тузилиши (кириш, асосий қисм ва хулоса), унинг мантиқий узвийлиги ва яхлитлигини таъминлай олиш; ёзма нутқда матн жанрига ҳамда мақсадига мувофиқ расмий ёки норасмий услубни танлаб, ёза олиш; ўз фикр ва мулоҳазаларини лингвистик курс мавзуларидан келиб чиққан ҳолда иншо мавзулари бўйича ёзма равишда аниқ ва мантиқий баён этиш; қиёсий, таҳлилий ва танқидий турдаги баёнларни режалаштира олиш ва уларда ўз фикрларини далиларга асосланган тарзда ёзиш; умумий ва ўзларига яқин мавзудаги мақолаларни, учинчи

	<p>босқичда эса, касбга доир илмий мақолаларни қисқачи мазмунини ёзиш; китоб ёки фильмларнинг мазмунини танқидий фикрларга асосланган ҳолда ёзма баён эта олиши ва уларга қисқа тақриз ёза олиш; ёзма нутқдаги турли услублардан маҳорат билан фойдаланиш; ўз ёзма нутқини таҳрир қилиш ва текшириш орқали она тили интерференцияси муаммоларини аниқлаш ва бартараф этиш; режалаштириш, баҳолаш, таҳрир қилиш ва қайта кўриб чиқиш каби мавзулардан иборат бўлади; тушуниш ва муҳокама қилиш учун босқичма-босқич турли матн турлари (ҳикоялар, журнал ва газета мақолалари, янгиликлар баёни, интернет матнлари ва ҳоказолар) билан ишлаш; матнни тушуниш мақсадида турли стратегияларни (асосий фикрларни англаш учун ўқиш, ғояни билиш учун ўқиш, махсус маълумотни олиш учун ўқиш); бадиий адабиётларни (биринчи курсда кичик ҳикоялар ва шеърлар иккинчи ва учинчи курсдан романлар) шу жумладан, замонавий бадиий матнларни қийналмасдан ўқий олиши ва босқичма-босқич уларда тасвирланган сиёсий, ижтимоий, маънавий, тарихий жараёнларни; ўқиш, тушуниш ва муҳокама қилиш учун берилган катта ҳажмдаги матн билан ишлай олиш ва тегишли хулоса чиқариш; ўқиш жараёнида ёзма баёнот, ҳисобот, маърузаларда келтириб ўтилган фикр-мулоҳазаларга ҳамда ўз фикрларига таяниб таҳлил ва муҳокама қилиш; айрим ўринларда луғатлар билан ишлаган ҳолда турли жанр ва соҳаларга оид мураккаб матнларни ўқиб, тушуниб, таҳлил ва муҳокама қила олиш; ўз соҳаларига оид турли матн турларини (кичик ҳикоялар, журнал ва газета мақолалари, янгиликлар баёни, интернет матнлари) ўқиб, матн юзасидан хулоса чиқара олиш; матнлардаги фикрларни, муаллиф ғоясини ва муболағани аниқлаш; маданият ва санъатга оид мавзулардаги (фильм, театр, бадиий адабиёт) мақола ва тақризларни ўқиб, ундаги асосий фикрларни айта олиш; ўқиш жараёнида учраши мумкин бўлган муаммоларни аниқлаб, уларни тўла бартараф этиш; берилган махсус матнлардаги маълумотлар, ғоялар ва фикрларга таяниб, мустақил тарзда илмий маъруза тайёрлай олиш каби етакчи мавзулар ташкил этади.</p>
4 (Яхши)	<p>Турли жанрдаги ёзма матнларни, жумладан таклифнома, таржимаи ҳол, шахсий ва расмий хатларни ва аризалар тўғри ёзиш; эшитган, кўрган ва ўқиган мавзуси асосида қисқа иншолар ёза олиш; гапларни грамматик жиҳатдан тўғри тузиш; жумлаларни бир-бирига боғлаш учун ишлатиладиган боғловчилар, кириш сўзларидан тўғри фойдаланиш; иншонинг тузилиши (кириш, асосий қисм ва хулоса), унинг мантиқий</p>

	<p>узвийлиги ва яхлитлигини таъминлай олиш; ёзма нутқда матн жанрига ҳамда мақсадига мувофиқ расмий ёки норасмий услубни танлаб, ёза олиш; ўз фикр ва мулоҳазаларини лингвистик курс мавзуларидан келиб чиққан ҳолда иншо мавзулари бўйича ёзма равишда аниқ ва мантиқий баён этиш; тушуниш ва муҳокама қилиш учун босқичма-босқич турли матн турлари (ҳикоялар, журнал ва газета мақолалари, янгиликлар баёни, интернет матнлари ва ҳоказолар) билан ишлаш; матнни тушуниш мақсадида турли стратегияларни (асосий фикрларни англаш учун ўқиш, ғояни билиш учун ўқиш, махсус маълумотни олиш учун ўқиш); бадий адабиётларни (биринчи курсда кичик хикоялар ва шеърлар иккинчи ва учинчи курсдан романлар) шу жумладан, замонавий бадий матнларни қийналмасдан ўқий олиши ва босқичма-босқич уларда тасвирланган сиёсий, ижтимоий, маънавий, тарихий жараёнларни; ўқиш, тушуниш ва муҳокама қилиш учун берилган катта ҳажмдаги матн билан ишлай олиш ва тегишли хулоса чиқариш; ўқиш жараёнида ёзма баёнот, ҳисобот, маърузаларда келтириб ўтилган фикр-мулоҳазаларга ҳамда ўз фикрларига таяниб таҳлил ва муҳокама қилиш.</p>
<p>3 (Қониқарли)</p>	<p>Турли жанрдаги ёзма матнларни, жумладан таклифнома, таржимаи ҳол, шахсий ва расмий хатларни ва аризалар тўғри ёзиш; эшитган, кўрган ва ўқиган мавзуси асосида қисқа иншолар ёза олиш; гапларни грамматик жиҳатдан тўғри тузиш; жумлаларни бир-бирига боғлаш учун ишлатиладиган боғловчилар, кириш сўзларидан тўғри фойдаланиш; тушуниш ва муҳокама қилиш учун босқичма-босқич турли матн турлари (ҳикоялар, журнал ва газета мақолалари, янгиликлар баёни, интернет матнлари ва ҳоказолар) билан ишлаш; матнни тушуниш мақсадида турли стратегияларни (асосий фикрларни англаш учун ўқиш, ғояни билиш учун ўқиш, махсус маълумотни олиш учун ўқиш); бадий адабиётларни (биринчи курсда кичик хикоялар ва шеърлар иккинчи ва учинчи курсдан романлар) шу жумладан, замонавий бадий матнларни қийналмасдан ўқий олиши ва босқичма-босқич уларда тасвирланган сиёсий, ижтимоий, маънавий, тарихий жараёнларни; ўқиш, тушуниш ва муҳокама қилиш учун берилган катта ҳажмдаги матн билан ишлай олиш ва тегишли хулоса чиқариш.</p>
<p>2 (Қониқарсиз)</p>	

V. Фойдаланиладиган адабиётлар рўйхати

5.1. Асосий адабиётлар

1. Bohlke, D., Zemach, D.E. Skillful 1. Reading and writing. – London: Macmillan, 2013.
2. Rogers, L., Wilkin, J., Zemach, D.E. Skillful 2. Reading and writing. – London: Macmillan, 2012.
3. Scarry, S., Scarry, J. The Writer's Workplace with Readings: Building College Writing Skills. – Thomson Learning: Sixth Edition, 2010.

5.2. Қўшимча адабиётлар

1. Driscoll, L. Reading Extra. A resource book of multi-level skills activities. – Cambridge: Cambridge University Press, 2004.
2. Fry, E. B. Skimming and scanning Pre-intermediate. – Jamestown: J. Publishers, 2000.
3. Greenall, S. & D. Pye. Reading 1, Cambridge Skills for Fluency. – Cambridge: Cambridge University Press, 2007.
4. Newspapers and magazines (e.g. English Teaching professional, Modern English Teacher, Uzbekistan Today, The Economist, The New Scientist, National Geographic etc.).

5.3. Интернет сайтлари

1. www.developreading.com
2. www.teachingenglish.org.uk
3. www.online-literature.com
4. www.literature.org/
5. www.pearsonlongman.com/ae/

...